

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Preambul

Prezenta propunere legislativă reprezintă un demers firesc în continuarea obiectivelor asumate de România în ceea ce privește recunoașterea și legiferarea statutului nomazilor digitali.

Prin legea 22/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România (în continuare *Legea 22/2022*), conceptul de *nomad digital* a fost pentru prima oară definit în legislația română ca fiind *străinul care este angajat cu un contract de muncă la o companie înregistrată în afara României și care prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor sau care deține o companie înregistrată în afara României, în cadrul căreia prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor și poate desfășura activitatea de angajat sau activitatea din cadrul companiei, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor.*

Rațiunea acestei reglementări s-a fundamentat, în mod indubitabil, pe dinamica ce caracterizează activitatea economică și raporturile de muncă într-o eră în care avansul tehnologic permite din ce în ce mai des desfășurarea prestațiilor de muncă sub forma telemuncii.

Astfel, din ce în ce mai multe persoane optează pentru a-și derula activitatea profesională prin intermediul telemuncii, călătorind sau locuind temporar pe teritoriul unuia sau mai multor state cu care nu au un punct de legătură.

O astfel de abordare cu privire la activitatea economică sau profesională poate veni cu avantaje importante pentru economiile statelor de tranzit, dar și cu provocări pe măsură de natură fiscală, ținând cont de activitatea nomazilor digitali, caracterizată de impredictibilitate sub aspectul perioadei de ședere pe teritoriul unui anumit stat.

În acest sens, prezenta propunere legislativă are ca scop modificarea și completarea legislației fiscale române, în vederea reglementării unui regim juridic de natură fiscală clar definit și aplicat nomazilor digitali, precum și asigurarea unui tratament fiscal avantajos al veniturilor obținute de aceștia pe perioada în care se află pe teritoriul României pentru ca țara noastră să beneficieze de cât mai multe resurse financiare aduse direct în economie prin prezența cât mai multor nomazi digitali aici, în România.

România trebuie să preia exemplul statelor europene care și-au asumat până la acest moment politici fiscale favorabile nomazilor digitali, stimulând astfel activitatea acestora, cu consecințe benefice asupra economiilor naționale.

II. Diagnoză (situația actuală)

Art. 7 pct. 22 din Legea 227/2015 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare (în continuare *Codul fiscal*) definește nerezidentul ca fiind *orice persoană juridică străină, orice persoană fizică nerezidentă și orice alte entități străine, inclusiv organisme de plasament colectiv în valori mobiliare fără personalitate juridică, care nu sunt înregistrate în România, potrivit legii.*

Persoana fizică nerezidentă este definită de art. 7 pct. 22 din Codul fiscal ca fiind orice persoană fizică ce nu îndeplinește condițiile prevăzute la pct. 28, precum și orice persoană fizică cetățean străin cu statut diplomatic sau consular în România, cetățean străin care este funcționar ori angajat al unui organism internațional și interguvernamental înregistrat în România, cetățean străin care este funcționar sau angajat al unui stat străin în România și membrii familiilor acestora.

Pct. 28 prevede patru condiții alternative a căror neîndeplinire atrage statutul de nerezident: (i) are domiciliul în România, (ii) centrul intereselor vitale ale persoanei este amplasat în România; (iii) este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat; (iv) este cetățean român care lucrează în străinătate, ca funcționar sau angajat al României într-un stat străin.

Prevederile art. 2 din OUG 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată (în continuare OUG 194/2002) definesc străinul ca fiind persoana care nu are cetățenia română, cetățenia unui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori cetățenia Confederației Elvețiene.

Or, dacă la momentul obținerii permisului de lungă ședere prin raportare la art. 49 alin. (1) lit. f¹), nomadul digital devine rezident în sensul OUG 194/2002, acesta nu devine și rezident fiscal în sensul Codului fiscal.

Însă, în momentul la care rezidentul în sensul OUG 194/2002 îndeplinește una dintre condițiile prevăzute la pct. 28, are obligația înregistrării fiscale, **devenind astfel și rezident fiscal al statului român.** Cu alte cuvinte, un nomad digital, la acest moment, dacă își stabilește domiciliul în România, dacă are centrul intereselor vitale în România sau dacă locuiește pe teritoriul României mai mult de 183 de zile într-un an, are obligația înregistrării fiscale în conformitate cu art. 81 și urm. din Legea 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (în continuare C.proc.fisc.).

Așadar, comparând definițiile conceptuale analizate, nomadul digital definit în conformitate cu Legea 22/2022, este o specie a persoanei fizice nerezidente din punct de vedere fiscal.

Cu toate acestea, regimul fiscal al nomadului digital nu are până la acest moment o reglementare expresă prin raportare la prevederile Codului fiscal.

Exemplul de bună practică al Croației;

Croația este considerată una dintre cele mai prietenoase state cu nomazii digitali. Într-un studiu recent¹, se arată faptul că Croația a fost printre primele state care au introdus facilități fiscale pentru nomazii digitali. În acest studiu se prevede că „persoanele fizice care au dobândit statutul de nomad digital nu vor fi impozitate pe venitul lor obținut pe baza unei activități de muncă pe cont propriu sau a unei activități independente desfășurate pentru un angajator neînregistrat în Croația.”

Aceste facilități fiscale se aplică nomazilor digitali care nu rămân pe teritoriul Croației pentru mai mult de 183 de zile. Același tratament fiscal se aplică și Estonia.

O astfel de măsură fiscală poate avea un impact foarte avantajos pentru economia națională a unui stat: numărul crescut al străinilor care vor locui temporar în România și vor aduce resurse financiare care indirect vor sprijini economia națională.

În acest sens, prezenta propunere legislativă trebuie să răspundă următoarelor provocări: **(i) Care este regimul juridic fiscal al nomadului digital aflat în așa fel încât România să devină „prietenoasă cu nomazii digitali” și (ii) care sunt avantajele fiscale de care nomazii digitali vor beneficia în așa fel încât România să devină o destinație tentantă pentru aceștia.**

III. Prognoză (ce ne dorim)

Prezenta inițiativă legislativă își propune să completeze Codul fiscal astfel:

- 1. Stabilirea regimului juridic fiscal al nomadului digital;**
- 2. Scutirea de la plata impozitului pe venit;**
- 3. Scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări sociale, respectiv contribuțiilor de asigurări sociala de sănătate.**

¹ Stjepan Gadzo, profesor universitar la Facultatea de Drept a Universității din Rijeka, în *Kluwer International Tax Blog* 24.02.2022.

1. Stabilirea regimului juridic fiscal al nomadului digital;

Prin raportare la modalitatea de sistematizare a normelor juridice cuprinse în Codul fiscal, regimul juridic fiscal al nomadului digital va fi reglementat printr-un nou articol **art. 8² : Regimul fiscal aplicabil nomadului digital.**

Se impune inserarea noului articol după articolele 8 și 8¹ având în vedere faptul că regimul juridic fiscal al nomadului digital reglementează o categorie specială de nerezidenți fiscali.

Alineatul (1) a noului articol va prevedea: **(1) Persoana fizică străină care a obținut o viză de lungă ședere pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile art. 49 alin. (1) lit. f¹) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu va fi considerată rezidentă în sensul prevederilor art. 7 pct. 28 lit. b), chiar dacă are la dispoziția sa o locuință pe teritoriul României, în temeiul unui contract de închiriere sau comodat.**

Prin această prevedere se face trimitere la definiția nomadului digital introdusă prin Legea 22/2022 în OUG 194/2002 și se stabilește faptul că această categorie de persoane care au obținut un permis de lungă ședere în România nu vor putea fi considerate ca fiind rezidente pe teritoriul statului român, prin derogare de la art. 7 pct. 28 lit. b).

La acest moment, un nomad digital poate deveni rezident fiscal român, dacă:

- fie își stabilește domiciliul în România;
- fie are centrul intereselor vitale în România;
- fie locuiește în România pentru mai mult de 183 de zile.

Dacă primul criteriu, cel al **domiciliului**, nu poate fi incident în cazul nomazilor digitali, cel de-al doilea criteriu, cel al intereselor vitale, poate ridica probleme privind interpretarea organului fiscal.

Cu titlu de exemplu, în *Ghidul privind stabilirea rezidenței fiscale pentru persoane fizice*², organul fiscal prevede faptul că disponibilitatea permanentă a unei locuințe închiriate poate reprezenta un criteriu pentru a considera un nerezident ca având obligația înregistrării fiscale în România, având **centrul intereselor vitale în România**. Aceeași interpretare poate reieși și din modelul Convenției OECD³ care prevede la o locuință permanentă poate fi un criteriu de apreciere privind atribuirea rezidenței fiscale.

2

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Ghid_StabilireaRezidenteiFiscale_Editie2021_RO.pdf
3 <https://sfs.md/uploads/files/TAMP/Comentarii%20Conventia%20OECD.pdf>

Așadar, prezenta completare legislativă stabilește în mod imperativ faptul că organul fiscal nu poate atribui rezidența fiscală română unui nomad digital **chiar dacă are o locuință pe teritoriul României, în temeiul unui contract de închiriere sau comodat.**

Cu privire la cea de-a treia condiție, inițiatorii apreciază că nomadului digital i se poate aplica tratamentul fiscal favorabil **pentru maximum 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat.**

Astfel, **persoana fizică străină care a obținut o viză de lungă ședere pe teritoriul României, în conformitate cu prevederile art. 49 alin. (1) lit. f¹) din OUG 194/2002 va beneficia de noul regim fiscal introdus prin prezenta, pentru o perioadă de maximum 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive.**

2. Scutirea de la plata impozitului pe venit;

Consecința directă a aplicării regimului fiscal prevăzut la art. 8² este reprezentată de **scutirea de la plata impozitului de venit de către nomadul digital.**

*Alin. (2) prevede expres faptul că **(2) Persoana fizică străină prevăzută la alin. (1) nu este supusă impozitului pe venit pentru veniturile realizate din afara României, dacă nu este prezentă în România pentru o perioadă sau mai multe perioade care depășesc în total 183 de zile, pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat, cu respectarea convențiilor pentru evitarea dublei impuneri încheiate de România cu alte state.***

Prin interpretarea *a contrario* art. 59 alin.(2) și (2¹) Cod fiscal, *Persoana fizică nerezidentă care îndeplinește condiția de rezidență prevăzută la art. 7 pct. 28 lit. b) este supusă impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu prima zi în care declară că centrul intereselor vitale se află în România. Persoana fizică nerezidentă care îndeplinește condiția de rezidență prevăzută la art. 7 pct. 28 lit. c) este supusă impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu prima zi a sosirii în România și ținând cont de noua completare legislativă, se desprinde ideea că nomazii digitali, pe perioada celor 183 de zile, vor fi scutiți de la plata impozitului pe venit către statul român.*

Această scutire exista și până la acest moment, însă lipsa unui regim juridic fiscal aplicabil nomadului digital, precum și riscul aprecierii organului fiscal referitoare la existența unui centru al intereselor vitale pe teritoriul României al nomadului digital **reprezentau dezavantaje care nu permiteau României să devină un stat prietenos cu nomazii digitali.**

3. Scutirea de la plata contribuțiilor de asigurări sociale, respectiv contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate.

Nu în ultimul rând, pe perioada celor 183 de zile, nomazii digitali vor fi scutiți de la plata contribuțiilor de asigurări sociale (CAS) și de la plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate (CASS). În acest sens, **nomazii digitali nu vor avea calitate de contribuabili, în sensul legislației fiscale române, în ceea ce privește plata CAS și CASS.**

Inițiatorii apreciază că se impune prevederea expresă a acestor scutiri în Codul fiscal, în vederea asigurării unui tratament fiscal cât mai clar față de nomazii digitali.

În ceea ce privește asigurarea de sănătate (CASS), OUG 194/2002 prevede deja la art. 49 alin. (2)¹ lit. f) faptul că obținerea vizei de lungă ședere de către un nomad digital presupune în mod obligatoriu ca acesta să prezinte *dovada asigurării medicale pe întreaga perioadă de valabilitate a vizei, valabilă pe teritoriul României și cu acoperire în cuantum de cel puțin 30.000 euro.*

În ceea ce privește CAS, nomadul digital obține o viză de lungă ședere pentru alte scopuri conform art. 49 din OUG 194/2002. Cu toate acestea, legislația europeană (cu titlu de exemplu, Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială) prevede deja scutiri de la plata CAS în noul stat membru unde nerezidentul va locui temporar **dar doar în ipoteza unei vize de lungă ședere în scop de detașare (Art. 44¹ OUG 194/2002).**

Așadar, ținând cont de faptul că nomadul digital va continua să plătească CAS în statul său de rezidență, se impune prevederea expresă a scutirii de la plata CAS în România, prin **exceptarea nomadului digital de la calitatea de contribuabil, atâta timp cât acesta obține o viză de lungă ședere pentru alte scopuri și locuiește maximum 183 de zile pe teritoriul României.**

IV. Impactul financiar

Prezenta inițiativă legislativă nu are impact financiar, având în vedere că nici până la acest moment, neîndeplinirea criteriilor de rezidență, nu presupuneau prelevări obligatorii de natură fiscală din partea nerezidenților.

V. Considerente finale

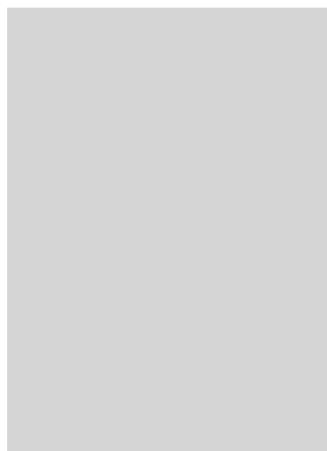
Prezenta inițiativă legislativă continuă procesul de actualizare a legislației în acord cu dinamica socială. Impactul tehnologic, telemunca, posibilitatea facilă de a călători reprezintă realități clare, avantaje pe care statele gazdă trebuie să le fructifice, sprijinind astfel economia națională.

România se bucură de un potențial turistic extraordinar și trebuie să devină o destinație cerută și apreciată de nomazii digitali.

În numele inițiatoarelor,

Diana-Anda Buzoianu – Deputat USR

Maria-Gabriela Horga - Deputat PNL

**Lista susținătorilor
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal cu
modificările și completările ulterioare.**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Horea Olteanu - Gabriela	PNL	
2.	Clăvean Olivia Diana	PNL	
3.	Ștefan Gigel	PNL	
4.	ROȘCA MIRCEA	PNL	
5.	MIRCEA FECHET	PNL	
6.	Hărătoiu Elena	PNL	
7.	Bucău Cristine	PNL	
8.	Popa Alexandru	P.N.L	

9.	Thellma Christina	PNL
10.	ATANASIU ONUT VACERIU	PNL
11.	AVRAMESCU GABRIEL-IOAN	PNL
12.	MIRELA BANIAS	PNL
13.	BALINT LIVIU-IOAN	PNL
14.	PECINGINA GHEORGHE	PNL
15.	RUJAN DUMITRU	PNL
16.	CHIAN LAURENTIU	PNL
17.	BUICAN CRISTIAN	PNL
18.	MARONESCU DUMITRU	PNL
19.	BARCARI RODICA LUMINITA	PNL
20.	TRAYLA CRISTINA	PNL

21.	CSEP EVA ANDREA	USMR
22.	MIKLOS ZOLTAN	USMR
23.	Heike Adoian	PLN
24.	Longhor Clorosen	MINI

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMĂTURĂ
1.	LEORGANU LAURENTIU	PNL	
2.	Bota Călin Ioan	PNC	
3.	Dumitru Florin Emil	PNL	
4.	POLAK TUDOR	PNL	
5.	IGHAR ION MIT DAN	PNL	
6.	MARA CALISTA	PNL	
7.	GUDU MICHAEL	PNL	
8.	CRUSOVEANU MARIAN	PNL	
9.	ERVIN MOLNAR	PNL	
10.	VECEBA CRISTINA	PNL	
11.	DAN VILCEANU	PNL	

12.	Juțuca Bogdan	PNL
13.	SORIN-DAN MOLDOVAN	PNL
14.	ALEXANDRU NAZARE	PNL
15.	GABRIEL ANDRONACHE	PNL
16.	STOLCA ȘTEFAN BUCUR	PNL
17.	MIRCEA BANIAS	PNL
18.	BALINT LIVIU-IOAN	PNL
19.	SIȘCU GEORGE	PNL
20.	ROMAN FORIN	PNL

21. COZMA ADRIAN PNL
22. SIGHIȚĂU ROBERT PNL
23. BEN-ONI ARISTEA PNL
24. ANDREI ALEXANDRU - IOAN - PNL
25. MĂCUTA SORIN - PNL
26. BOGDAN GHEORGHIU PNL
27. TUVIĂNU MARUS HORNA PSD
28. LUNGOI DUMITRU LUCIAN PSD

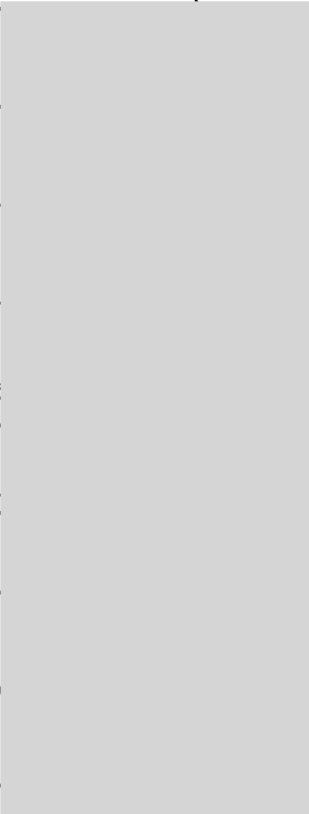
**Lista susținătorilor
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal cu
modificările și completările ulterioare.**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	CAMBERA ANA	USR	
2.	SEIBLER CRISTIAN GABRIEL	USR	
3.	MOLNAR RADU-IULIAN	USR	
4.	BLAGA DANIEL-CORNU	USR	
5.	DANIEȘ TODA	USR	
6.	LUPU ANDREI	USR	
7.	ILIE VICTOR	USR	
8.	Andrei Marius Mihailescu	USR	
9.	TEMIȚĂ DRAGOS CATALIN	USRPLUS	
10.	CHICHIRAU COSETTE	USR	
11.	STELIAN ION	USR	
12.	ARANCĂ ANDREI IDELIA	USR	

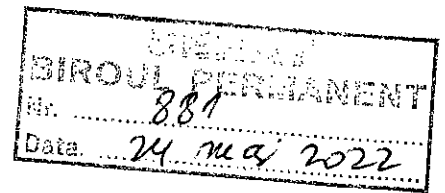
13.	BOTEZ MIHAI-CATALIN	USR
14.	BALTARETU VIODEL	USR
15.	Badea Mihai Alexandru	USR
16.	HANGAN POLYANA	USR
17.	TUDOR RAZI TP	USR
18.	MURARIU OANA	USR
19.	GIURGIU ADRIAN	USR
20.	HAVARNEANU FILIP	USR

21. ICHIA CRISTIAN-PAUL USR
 22. GIMONIU CRISTIAN USR
 23. TODOSHI BRENJAN USR
 24. GHEBA DANIEL SORIU USR

-Lista susținătorilor
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal cu
modificările și completările ulterioare.

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
2.	NEGOI EUGEN REMUS	USR	
3.	VICOL COSTEL	USR	
4.	Bob Virgil Marius	USR	
5.	CRISTI BECEA	USR	
6.	RIZEA CRISTINA-CAMELIA	USR	
7.	LAZAR TEODOR	USR	
8.	DIANA BUTOIANU	USR	
9.			
10.			
11.			
12.			

13.	COSMÎN-MARIAN POTERAS	USR	
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

Parlamentul României

Către: Biroul Permanent al Senatului

De la: Ambrozie-Irineu Darău, senator USR PLUS Circumscripția 8 – Brașov

Subiect: Solicitare co-semnare inițiativă legislativă

Stimate doamne, stimați domni,

Subsemnatul Ambrozie-Irineu Darău, senator USR PLUS, vă solicit să aprobați cererea de a deveni co-inițiator la *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal (i.e. B322/2022)*, conform anexei atașate acestei cereri.

Vă mulțumesc,

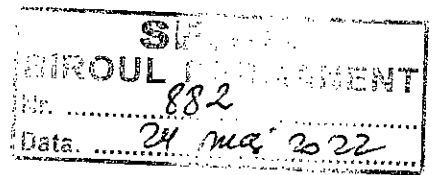
Ambrozie-Irineu Darău

Senator USR PLUS

Circumscripția 8, Brașov

**Lista susținătorilor
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal cu
modificările și completările ulterioare.**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	DARĂU AMBROZIE-IRINEU	USR PLUS	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Către: Biroul Permanent al Senatului

De la: Claudiu-Marinel Mureșan, senator USR PLUS Circumscripția 34 – Sibiu

Subiect: Solicitare co-semnare inițiativă legislativă

Stimate doamne, stimați domni,

Subsemnatul Claudiu-Marinel Mureșan, senator USR, vă solicit să aprobați cererea de a deveni co-inițiator la *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal (i.e. B322/2022)*, conform anexei atașate acestei cereri.

Vă mulțumesc,

Claudiu-Marinel Mureșan

Senator USR PLUS

Circumscripția 34, Sibiu

**Lista susținătorilor
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul
fiscal cu modificările și completările ulterioare.**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	MUREȘAN CLAUDIU	USR	
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			

SENAT	
BIROUL PERMANENT	
Nr.	917
Data	26.5.2022

Către: Biroul Permanent al Senatului

De la: Ștefan Pălărie, Senator USR PLUS Circumscripția 42 - București

Subiect: Solicitare co-semnare inițiativă legislativă

23.05.2022

Stimate doamne, stimați domni,

Subsemnatul Ștefan Pălărie, Senator USR PLUS, doresc să fiu co-inițiator al inițiativei legislative având nr. de înregistrare Senat - b322/2022, Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal.

Vă mulțumesc,

Ștefan Pălarie

Digitally signed by Ștefan
Pălarie
Date: 2022.05.25 09:59:42
+03'00'

Ștefan PĂLĂRIE
Senator USR PLUS
Circumscripția 42, București

SENAT	
BIROUL PERMANENT	
Nr.	1410
Data.	12.09.2022

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piața de capital

Nr. 586/12.09.2022

**Către
BIROUL PERMANENT AL SENATULUI**

Având în vedere prevederile art. 92, alin 4 și ale art. 95 din Regulamentul Senatului, republicată cu modificările și completările ulterioare, subsemnatul **Nicolae Neagu, senator în Parlamentul României**, vă solicit prin prezentul document să includeți și numele meu în lista inițiatorilor pentru L420/2022 referitoare la **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal**.

Precizez că, **termenul de adoptare tacită**, calculat conform art.75 alin. (2) și art.115 alin. (5) din Constituția României, republicată, coroborat cu art.117-119 din Regulamentul Senatului, **este 09.10.2022**. Propunerea legislativă se află în dezbateri, Senatul fiind prima Cameră sesizată.

Vă mulțumesc!

Președinte,

Senator Nicolae NEAGU

